

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hyperaspistes Diatribae Aduersus Seruum Arbitrium Martini Lutheri

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1526

VD16 E 3030

63 Erasmo alteri[us] scripta hic subolet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34433

spiritu loquunt, relinquēdi uero, ubi carnē saperēt,
Hoc erat Chriani lectoris & aialis mūdi habētis dif
fīlas ungulas, & ruminātis. Nūc uero posthabito iu
dicio, oīa cōfusa uoramus, aut qđ iniquius est, puer
so iudicio meliora respuimus, deteriora pbamus,
in unis eisdemq; authoribus, tum illis ipsīs deteriori
bus, ritulū & auctoritatem sanctimonīæ aptamus,
quam tamē illi, ob optima & ob solū spiritū, nō ob
lib. arb. uel carnem meruerunt.

63 ¶ Quid igit faciemus? abscondita est Ecclesia,
latēt sancti. Quid? cui credemus? seu ut tu argutis
sime disputas. Quis nos certos facit? Vnde explo
rabimus spiritū? Si eruditionē spectes, utrinq; sunt
Rabini. Sin uitā utrinq; peccatores. Sin scripturā,
utrinq; amplectunt. Neq; adeo de scriptura, quę
necdū sit lucida satis, sed de sensu scripturę dispu
tat, utrinq; vō hoīes, quorū ut neq; mltitudo, neq;
eruditio, neq; dignitas, qđ facit ad cām, ita mlti
minus, paucitas, iscitia, & humilitas. Relinquit igit
res in dubio, & manet sub iudice lis, ut prudēter fa
cturi uideamur, si in Scepticorū sniam cōcedamus,
Nisi qđ tu oīm optime facis, qđ sic te dubitare dicis,
ut ueritatē querere te & discere tesseris, iterim in eā
partē inclinās, quę lib. arb. asserit, donec ueritas elu
cescat. Hic rñdeo, neq; nihil, neq; oīa dicis. Nō em
eruditōis, uitę, ingenn, mltitudinis, dignitatis, insci
tię, ruditaris, paucitaris, humilitatisue argumentis
spūs explorabimus. Neq; illos probo, qđ refugitū su
um ponūt in iactātia spūs. Nam satis acre mihi bel
lum isto anno fuit & adhuc est, cū istis Phanaticis, qđ
scripturas suo spiritui subiūciūt interpretādas. qđ noīe
& Papā hactenus īlectatus sum, in cuius regno, hac
E uoce

uoce nihil uulgatius aut receptius est. Scripturas
esse obscuras & ambiguas, oportere spm̄ interpr̄e
ex sede Aplica Romæ petere, cū nihil p̄niciosius di
ci possit, qđ hinc hoīes ip̄j sese supra scripturas, ex
tulerint, & ex ip̄a fecerint, qđqđ collibitū fuit donec
p̄s scripturis cōculcatis, nihil nisi hoīm furiosor
um somnia & crederemus & doceremus. Breui
ter non est humanum inuentum illa uox, sed incre
dibili malitia ipsiusmet principis omnium dæmo
num in orbem missum uirus.

64 ¶ Nos sic dicimus, duplici iudicio, spūs eē
explorādos seu pbādos. Vno interiori, quo p̄ spm̄
sanctū uel donū dei singulare, q̄libet p̄ se, suaq; soli
salute illustratus, certissime iudicat & discernit oīm
dogmata & sensus, de quo dicit. j. Cor. j. Spūalis
oīa iudicat, & a nemine iudicat. Hæc ad fidē perti
nēt, & necessaria est cuilibet etiā priuato Ch̄riano.
Hanc superius appellauimus interiorē claritatē scri
pturæ sanctæ. Hoc forte uoluerūt, q̄ tibi rñderūt.
Oīa eē iudicio spūs decernēda. Sed hoc iudiciū, nul
li alteri p̄dest, nec de hoc querit in hac causa. Nec
ullus, credo, de illo dubitat, quin sic se habeat. Ideo
alter eē iudiciū externū, quo nō modo p̄ nobis ip̄is,
sed & p̄ alijs & p̄pter aliorū salutē, certissime iudica
mus spūs & dogmata oīm. Hoc iudiciū est publici
ministerij in uerbo & officij externi, & maxime per
tinet ad duces & p̄æcones uerbi. Quo utimur, dū
infirmos in fide roboramus, & aduersarios cōfuta
mus. Hoc supra uocauimus externā scripturæ san
ctę claritatē. Sic dicimus. Scriptura iudice oēs spūs
in facie Ecclesiæ esse pbādos. Nam id oportet apud
Christianos esse imprimis ratum atq; firmissimū.
Scripta